

РЕШЕНИЕ

№ 20172

гр. София, 11.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в
публично заседание на 12.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **1591** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 124 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано е по жалба на Б. Ц. Х., с ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Заповед № 56/29.01.2025 г. издадена от управителя на НОИ, с която на основание чл. 106, ал. 4 от Закона за държавния служител (ЗДСл) е прекратено служебното й правоотношение поради съкращаване на длъжността, която е заемала- „старши експерт по осигуряването” в отдел „Методология на осигурителния архив“, дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“, „Централно управление на НОИ, с ранг III младши, считано от 01.02.2025 г.

С жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед. Твърди се, че не съответства на целта на закона, а е израз на необосновано, субективно и отрицателно лично отношение от страна на прекия ръководител на жалбоподателката. Застъпва се становище за липса на фактическа обоснованост на посоченото основание за прекратяване на служебното правоотношение, като в този аспект, се твърди, че не е налице реално съкращаване на заеманата от жалбоподателката длъжност. С тези съображения е мотивирано искане за отмяна на оспорения административен акт. Претендира се присъждане на направените разноски.

В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично, представлява от адв. Б., който моли Съда да уважи предявената жалба и да отмени процесната заповед, като й присъди сторените по делото разноски. Представя подробни писмени бележки.

Ответникът- Управителят на Национален осигурителен институт, се представлява от юрк. Й., която моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана. Счита, че същата е законосъобразна, отговаря на закона и административнопроизводствените правила. Претендира

юрисконсултско възнаграждение и представя списък с разноските. Представя писмени бележки. Софийска градска прокуратура, редовно призована, не участва в производството и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София - град, I отделение, 12-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и изразеното становище на ответника и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Б. Ц. Х. е заемала към 29.01.2025 г. по служебно правоотношение длъжността „старши експерт по осигуряването“ в отдел „Методология на осигурителния архив“, дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“, Централно управление на НОИ, с ранг III. Това правоотношение е прекратено едностранно от органа по назначаване с оспорената Заповед № 56/29.01.2025 г., на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от Закона за държавния служител, поради съкращаване на длъжността, считано от 01.02.2025 г. и предвид Заповед № 1016-40-103/29.01.2025 г. на управителя на НОИ за утвърждаване на длъжностно разписание на Националния осигурителен институт, в сила от 01.02.2025 г.

С Докладна записка рег. № 1007-40-72 от 21.01.2025 г. /л.50-51/, началника на отдел „Дигитализация и електронен осигурителен архив“- И. К., е предложила на Директора на дирекция ЕОДА- А. И. да се осигури една щатна бройка на длъжност „главен експерт по осигуряването“ в отдел „Дигитализация и електрон осигурителен архив“, Д ЕОДА. Посочено е, че е налице обективна необходимост от осигуряване на една щатна бройка в отдел ДЕОА с месторабота в ЦУ на НОИ , на длъжност „главен експерт по осигуряването“, като по този начин ще се осигури и по-балансирано разпределение на текущите задачи и възникващи казуси в отдела, и не на последно място, ще даде възможност за заместване на началник отдел ДЕОА, в случаите на неговото отсъствие.

С Докладна записка рег. № 1007-40-72#1 от 22.01.2025 г. / л.24-25/, до главния секретар на НОИ, директора на Д ЕОДА е посочил мотиви относно така направеното предложението да се осигури една щатна бройка за длъжността „главен експерт по осигуряването“ в отдел ДЕОА. Посочено е, че необходимостта се обосновава от факта, че е налице нов етап от дейността, който се поставя от изпълнението на проект „Модернизация и дигитализация на услугите на Националния осигурителен институт“, в чийто обхват е цялостния рестарт на дейността по дигитализация в РАЦ през следващите две години. След анализ на организацията на работата и изпълнението на поставените задачи, е предложено да бъде извършено съкращение в щата като в отдел МОА на Д ЕОДА бъде съкратена 1 щатна бройка за длъжността „старши експерт по осигуряването“. Този извод е мотивиран и с обстоятелството, че за посочения едногодишен период дейностите от компетентността на отдел МОА, както и по-голямата част от преписките, насочени към отдела, се изпълняват от останалите експерти в структурното звено. Въз основа на изложеното е предложено съкращаването на една щатна бройка в отдел МОА, заемана от старшия експерт, като е посочено, че закриването няма да затрудни функционирането на отдела и по този начин ще се подсигури безпроблемно разкриване на 1 щатна бройка в отдел ДЕОА на дирекцията.

Въз основа на докладната записка е изготвено Становище № 1007-40-98/27.01.2025 г. на Главния секретар до Управителя на НОИ, с което е формиран извод относно предложението за промени в разпределението на длъжностите в дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“. В тази връзка е формиран извод относно отправеното предложение, като същото е счетено за целесъобразно.

С оглед издаденото становище на главния секретар и докладна записка № 1007-40-72#1/22.01.2025 г. от директора на дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“ управителя на НОИ е издал Заповед № 1016-40-84/28.01.2025 г. с която считано от 01.02.2025 г. е

наредил в ЦУ на НОИ да се закрие една щатна бройна на длъжност „старши експерт по осигуряването“, отдел „Методология на осигурителния архив“, дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“, като съответно се разкрие една щатна бройка на длъжност „главен експерт по осигуряването“, отдел „Дигитализация и електронен осигурителен архив“, дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“.

В тази връзка със Заповед № 1016-40-1033 от 29.01.2025 г. на управителя на НОИ на основание чл. 37, ал. 5, т. 1 от КСО и чл. 5, ал. 1, т. 6 от Правилника за организацията и дейността на НОИ е утвърдено длъжностно разписание на Националния осигурителен институт, в т.ч. Централно управление и териториални поделения на НОИ, в сила от 01.02.2025 г. С утвърждаването на длъжностното разписание в Отдел „Методология на осигурителния архив“ е премахната длъжността (единствена) „старши експерт по осигуряването“, а щатната численост на длъжността „главен експерт по осигуряването“ в отдел „Дигитализация и електронен осигурителен архив“, дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“ е увеличена от 2, на 3 щатни бройки.

На 29.01.2024 г. е издадена и оспорената в настоящото производство Заповед № 56/29.01.2025 г., с която на основание чл. 37, ал. 5, т. 10, б. „а“ от КСО, чл. 108, ал. 1, във вр. с чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл и Заповед № 1016-40-103/29.01.2025 г. е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателката, като за причина за прекратяване на служебното правоотношение е посочено поради „при съкращаване на длъжността“. Заповедта е връчена на служителя на 30.01.2025 г.

Събраха се и гласни доказателства, като беше разпитан свидетелят К. Д., която е бивша колежка на жалбоподателката в НОИ, в дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“, отдел МОА. Същата споделя, че е напуснала през 2023 г. Твърди, че е била свидетел, когато жалбоподателката е звъняла във връзка с дадена работа на г-жа Н., като в отговор същата е изразила неприязън и враждебно лично отношение към Х. и я е нарекла с обидна дума. По отношение на длъжностните характеристики, сочи, че задачите които се изпълняват са едни и същи, независимо от това дали си главен или старши експерт.

По делото е приета административната преписка по издаване на оспорената заповед. Приети са и доказателства, допълнително представени от страните.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок по чл. 149, ал.1 от АПК, от субект с наличен правен интерес, засегнат неблагоприятно от обективизираното в заповедта властническо волеизявление. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал.1 вр. чл. 146 от АПК, Съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт, като преценява дали е издаден от компетентен орган, при спазване на установената форма, процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е същия с целта на закона.

Оспорената в настоящето производство Заповед № 56 от 29.01.2025 г., с която на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на Б. Ц. Х., е издадена от компетентен орган- управителя на Националния осигурителен институт, който е орган по назначаването на държавните служители /арг. чл. 37, ал. 5, т. 10, б. „а“ от КСО вр. чл.108, ал.1 от ЗДСл/.

Съгласно чл. 108, ал. 1, изр. първо от ЗДСл служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването с индивидуален административен акт, който се издава в писмена форма и трябва да съдържа правното основание за прекратяване, изявление относно дължимите обезщетения и

придобития ранг на държавна служба. Съобразена е и нормата на чл. 106, ал. 4 от ЗДСл, съгласно която се определя и обезщетение при неспазване срока на предизвестие. Разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от ЗДСл не предвижда задължение за органа по назначаването да излага съображения относно фактическите обстоятелства, предпоставили приложението на основанието по чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, казано по друг начин – да посочи дали изцяло или отчасти изпълняваните функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностната характеристика на съкратения служител, се запазват като се намалява броя на служителите, които ще бъдат ангажирани с тяхното изпълнение, или заеманата съкратена длъжност е отпаднала като нормативно определена позиция в длъжностното разписание на администрацията. Липсващата конкретика относно размера на обезщетението, което следва да се изплати на жалбоподателката, също не представлява основание за отмяна на оспорения административен акт.

В акта е посочено правното основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл – „при съкращаване на длъжността“, което съдържа в себе си и фактическото основание за издаването му. Както многократно е посочвал в практиката си Върховния административен съд, основанията на чл. 106, ал. 1 от ЗДСл за прекратяване на служебни правоотношения съдържат в себе си и фактическото основание за това (в този смисъл Решение № 4042 от 23.04.2003 г. на ВАС по адм. д. № 154/2003 г.; Решение № 11290 от 22.07.2019 г. на ВАС по адм. д. № 11595/2018 г.; Решение № 2409 от 23.02.2018 г. на ВАС по адм. д. № 3100/2017 г., V о.; Решение № 4449 от 4.04.2018 г. на ВАС по адм. д. № 5235/2016 г., V. и др.). Изключение от този принцип представлява единствено разпоредбата на чл. 107, ал. 1, т. 5 от закона, която е бланкетна и следва при позоваването на нея административният орган да посочи в какво се изразява „обективната невъзможност“ за изпълнение на служебните правоотношения. Всички останали хипотези съдържат в себе си необходимите според чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК „фактически и правни основания за издаването на акта“, което по същество са и неговите мотиви. Органът по назначаване няма задължение да излага други мотиви, свързани с оперативната самостоятелност на органа да извършва реорганизация на административната структура, която управлява, като условие за законосъобразност на заповедта, поради което отсъствието им не води до извод за незаконосъобразността ѝ. Следва да бъде посочено, че в заповедта административният орган се е позовал и на утвърдено със негова Заповед от 29.01.2025 г. длъжностно разписание на НОИ (в сила от 01.02.2025 г.). В този смисъл неоснователен е доводът на оспорващата, че заповедта не е мотивирана.

Настоящия съдебен състав счита, че не са налице допуснати в хода на административното производство съществени нарушения на административно производствените правила, по смисъла на чл. 146, т. 3 от АПК, които да са ограничили правото на защита на засегнатото лице или ако не бяха допуснати, органът по назначаване би постановил акт в различен смисъл.

Основният спор по делото е материално правен и касае налице ли е реално съкращаване на длъжността, която е заемала жалбоподателката Б. Ц. Х..

В настоящия случай, от приетите по делото доказателства се установява, че на 29.01.2025 г. жалбоподателката е заемала длъжността „старши експерт по осигуряването“ в отдел „Методология на осигурителния архив“, в дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“ в ЦУ на НОИ, като с оспорената Заповед, считано от 01.02.2025 г. е прекратено служебното ѝ правоотношение.

Съдът намира, че възможността орган по назначаване на държавен служител да прекрати правоотношението му едностранно, с едномесечно предизвестие по причина съкращаване на длъжността е предвидена с разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл, т.е. управителя на НОИ може, в пределите на определената обща за ръководената от него администрация щатна

численост да оптимизира дейността ѝ, вкл. да съкращава определени длъжности, като за да упражни законосъобразно това право той е длъжал да извърши реално съкращаване на съответната длъжност, като позиция в щатното разписание на длъжностите в администрацията и като функции, според утвърдената длъжностна характеристика, или да намали броя на служителите, които са ангажирани с нейното изпълнение.

За да възникне основанието по чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл, следва да се установи, че длъжността, заемана от служителя като нормативно определена позиция и система от функции, задължения и изисквания по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Наредбата за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията не съществува или ако длъжността е запазена, е намален броят на служителите, ангажирани с нейното изпълнение. За да е налице реално съкращаване на заеманата длъжност, по смисъла на посочената разпоредба, трябва да е установено, че тази длъжност вече не фигурира като наименование (нормативно определена позиция в длъжностното разписание) на съответната администрация и едновременно с това да е престанала да съществува като система от функции, задължения и изисквания, или те да са изменени толкова значително, че да налагат извод за качествено нова длъжност. Съкращаване на длъжност е налице и при намаляване на щатните бройки. Обобщено казано, необходимо е или да е намален броят на длъжностите при запазване на нормативно определената позиция в длъжностното разписание или да е отпадала изцяло нормативно определената позиция и включените в нея функционални задължения и задачи, или те да са изменени толкова съществено, че да отговарят на изискванията на друга, различна от съкратената длъжност.

Следва да бъде посочено на първо място, че съгласно чл. 2, ал. 3 от ЗДСЛ органът по назначаването утвърждава длъжностното разписание и от анализа на тази правна норма е видно, че той разполага с възможността да внася промени в административната структура на централно и регионално ниво. Именно със Заповед № 1016-40-103/29.01.2025 г., Управителя на НОИ е осъществил правомощията си да определя числеността в ЦУ на НАП, като е утвърдил Длъжностно разписание на Националния осигурителен институт, в сила от 01.02.2025 година. Видно от представените в цялост длъжностни разписания на Националния осигурителен институт от 01.01.2025 г. и от 01.02.2025 г., позицията „старши експерт по осигуряването“ в отдел МОА е закрыта, а считано от 01.02.2025 г. позицията „главен експерт по осигуряването“ в отдел ДЕОА е увеличена с още една щатна бройка. При изменение на щатното разписание административният орган действа при условията на оперативна самостоятелност, която му дава правомощия да премахва отделни длъжности, да създава нови или да прави промени в числеността на щатните бройки, с цел да подобри изпълнението на отделни функции на ведомството (Решение № 17/04.01.2022 г. по адм. д. 7969/2021 г. на ВАС).

Правното основание, на което е прекратено служебното правоотношение по чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, е едно от трите фактически основания, което не изисква излагане на специални мотиви, доколкото не е свързано с конкретно поведение на служителя, а е свързано единствено с преценка за целесъобразност на органа по назначаване - да упражни правомощието си да извърши структурно - организационни промени, включително и чрез съкращаване на длъжности и/или трансформиране на длъжности.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме, че оспореният акт е издаден при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта на закона. Не е допуснато нарушение и на принципа за съразмерност, по смисъла на чл. 6, ал. 1, ал. 2 и ал. 5 от АПК. Съкращаването на заеманата от жалбоподателката длъжност е следствие на оптимизиране на щатните длъжности в отдел „Методология на осигурителния архив“ към Дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“,

посредством закриване само на една длъжност – „старши експерт по осигуряването“, с цел обезпечаване на щатната численост в отдел Дигитализация и електронен осигурителен архив“ в Д ЕОДА, с оглед нуждите на отдела и факта, че е налице нов етап от дейността, който се поставя от изпълнението на проект „Модернизация и дигитализация на услугите на Националния осигурителен институт“.

С оглед на гореизложеното, настоящият съдебен състав намира оспорената заповед е законосъобразна, а жалбата срещу нея за неоснователна, което налага същата да бъде отхвърлена.

При този изход на спора, с оглед своевременно направеното искане от процесуалния представител на управителя на Националния осигурителен институт за присъждане на разноски, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК вр. чл. 37 от Закона за заплащане на правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. Ц. Х., с ЕГН [ЕГН], срещу Заповед № 56/29.01.2025 г. на управителя на НОИ, с която на основание чл. 106, ал. 4 от ЗДСл е прекратено служебното ѝ правоотношение като държавен служител на длъжност „старши експерт по осигуряването“ в отдел „Методология на осигурителния архив“, дирекция „Електронен обмен, дигитализация и архиви“ поради съкращаване на длъжността.

ОСЪЖДА Б. Ц. Х., с ЕГН [ЕГН] да заплати на Национален осигурителен институт разноски по делото в размер на 100 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба или протест пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: